

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**кафедра адміністративної діяльності
факультету правоохоронної діяльності**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Пдб 08.2 «МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО»
ОПП «Правоохоронна діяльність»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Кваліфікація: бакалавр правоохоронної діяльності

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Міграційне право», є вибірковою для вивчення ОПП «Правоохоронна діяльність». Вивчається протягом 5-го семестру на кафедрі адміністративної діяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих фахівців із знанням загальних закономірностей виникнення, розвитку, призначення і функціонування міграційного права у міжнародному праві та національному праві окремих держав, взаємозв'язку з іншими галузями права і регулювання процесів переміщення населення та становлення цього права в Україні, а також здійснення порівняння з досвідом такого регулювання у міжнародному праві; ознайомленням з нормативно-правовою базою, що регулює правовий статус іноземців в Україні, гарантіями їх захисту; правилами в'їзду в Україну, виїзду з України, транзитного проїзду через Україну; особливостями в'їзду – виїзду на окремі частини території України; правового статусу осіб, які потребують захисту

Завдання навчальної дисципліни – для формування правової культури та професійної правової свідомості офіцерів, формування знань та вмінь стосовно основ регулювання міграційних процесів органами ДПСУ, врегулювання правового статусу іноземців, осіб без громадянства та осіб, які потребують захисту в Україні, притягнення їх до відповідальності за порушення міграційного законодавства, створення передумов для формування знань у галузі міграційного законодавства, а також закріплення отриманих знань із інших галузей матеріального та процесуального права.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати: місце міграційного права в системі міжнародного права та національного права; засади регулювання міграційних процесів у міжнародному праві та національному праві окремих країн; становлення інститутів міграційного права; міжнародно-правові акти у сфері міграції; розвиток правового регулювання міграційних процесів в Україні; особливості правового статусу іноземців в Україні їх в'їзду, виїзду та транзитного проїзду через територію України; порядок примусового повернення та видворення іноземців за межі території України; процедуру здійснення реадмісії осіб; правовий статус біженців, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту в Україні.

вміти: правильно застосувати міжнародні нормативно - правові акти з міграційних питань в своїй професійній діяльності; використовувати засвоєні знання у типових ситуаціях порушення міграційного законодавства з метою його припинення; професійно спілкуватись з іноземцями та особами без громадянства (мігрантами та незаконними мігрантами), з метою встановлення законності їх перебування в Україні; документувати факти порушень міграційного законодавства, застосовувати заходи адміністративного впливу передбачені чинним законодавством; вирішувати питання пов'язані з біженцями та особами, які потребують додаткового або тимчасового захисту в Україні.

ознайомитись: з досвідом окремих країн світу в процесі регулювання міграційних процесів на території своїх країн; з нормативно-правовою базою яка регулює порядок в'їзду в Україну, виїзду з України та транзитного проїзду через її

територію іноземців та осіб без громадянства, правовий статус іноземців, осіб без громадянства, біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту на території України; з порядком перетину державного кордону громадянами України, іноземцями, особами без громадянства та особами, які потребують притулку в Україні, порядком отримання дозволу на імміграцію та притулку в Україні.

ВИКЛАДАЧІ:

Старший викладач кафедри адміністративної діяльності, Михайло КОРОЛЬ, e-mail: makking974@gmail.com.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Конституційне право України, Адміністративне право.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Лабораторія прав людини (526), навчальні класи (335, 344).

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин															Форми підсумкового контролю									
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік				
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів					розрахункове завдання	урсова робота	контрольна робота	оформлення навчальної справи
3	5	3	90	30	10			6		10				4	30								30	30		+	
Усього за дисципліну			3	90	30	10			6		10			4	30								30	30		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1; МК4.3.
ЗК 4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1; МК4.3.
ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
ЗК-9	Здатність працювати в команді.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК4.1; МК4.3.
ЗК-10	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства прав, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК4.1; МК4.3.
Фахові компетентності спеціальності		
СК-1	Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2
СК-2	Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.	МК2.6; МК3.1; МК4.1
СК-3	Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.	МК1.1; МК2.1; МК2.6; МК3.1; МК4.1
СК-4	Здатність до критичного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.3.
СК-5	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК4.1

	узагальнювати правову інформацію з різних джерел.	
СК-6	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	МК1.1; МК2.1; МК2.6; МК3.1; МК4.1
СК-7	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК4.1
СК-8	Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядок.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК4.1; МК4.3.
СК-9	Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.	МК1.1; МК2.1; МК4.1; МК4.3.
СК-10	Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.	МК2.1; МК2.6; МК3.1;
СК-14	Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
СК-20	Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
Військово-прикордонні компетентності		
ВК-2	Здатність опанувати та застосовувати систему та процеси забезпечення безпеки державного кордону, моделі інтегрованого управління кордонами, функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, способів застосування сил і засобів (у тому числі службових тварин), оцінювання їх ефективності.	МК1.1; МК2.1; МК2.6; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
ВК-3	Здатність організувати охорону державного кордону на ділянці відповідальності підрозділу, оцінювати її відповідність прогнозованому стану протиправної діяльності та діям противника, виконувати процедури прикордонного контролю та прикордонної служби, діяти у складі прикордонних нарядів, проводити оперативно-технічні заходи,	МК2.6; МК4.1; МК4.3.

застосовувати заходи примусу, планувати й організувати превентивні заходи.	
--	--

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
РН-1	Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності	МН1.2; МН1.3; МН3.5; МН3.6; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
РН-2	Організувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2
РН-3	Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1; МК4.3.
РН-4	Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН2.1; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
РН-5	Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмом у соціальній і професійній сферах.	МН1.1; МН1.6; МН3.5; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2
РН-6	Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2
РН-7	Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини,	МН1.1; МН1.2; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК4.1

	адміністративні правопорушення та події.		
PH-8	Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.	MH1.1; MH2.1; MH3.5; MH3.6; MH4.1; MH4.2; MH4.3.	MK2.6; MK3.1; MK4.1
PH-10	Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	MH1.1; MH1.2; MH1.3; MH2.1; MH4.1; MH4.2; MH4.3.	MK1.1; MK2.1; MK4.1; MK4.3.
PH-11	Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	MH1.1; MH1.2; MH1.3; MH1.4; MH1.6; MH2.1; MH4.1; MH4.2; MH4.3.	MK1.1; MK2.1; MK2.4; MK3.1; MK3.2; MK4.1; MK4.3.
PH-13	Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.	MH1.1; MH1.2; MH1.3; MH1.4; MH1.6; MH2.1; MH3.5; MH3.6; MH4.1; MH4.2; MH4.3.	MK1.1; MK2.1; MK2.6; MK3.1; MK4.1
PH-14	Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.	MH1.1; MH1.3; MH1.6; MH4.1; MH4.2; MH4.3.	MK1.1; MK2.1; MK2.4; MK3.1; MK3.2; MK4.1; MK4.3.
PH-15	Працювати автономно і в команді, виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.	MH1.1; MH1.2; MH1.3; MH1.4; MH1.6; MH4.1; MH4.2; MH4.3.	MK1.1; MK2.1; MK3.1; MK3.2; MK4.1; MK4.3.
PH-17	Використовувати основні методи та засоби	MH1.1; MH1.3; MH2.1;	MK1.1; MK2.1; MK2.6; MK3.1;

	забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку тощо).	МН3.5; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК3.2; МК4.1; МК4.3.
РН-22	Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противника, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.	МН1.1; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК2.6; МК4.1; МК4.3.
Програмні результати навчання з військово-прикордонної компоненти			
ВРН-1	Знати структуру сектору національної безпеки та оборони держави, особливості функціонування і взаємодії його складових; основи діяльності та структури міжнародних і національних організацій у сфері забезпечення безпеки державних кордонів в умовах інтеграційних процесів; події, пов'язані з історією охорони кордонів, воєн та воєнних конфліктів.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
ВРН-6	Застосовувати положення нормативно-правових актів з прикордонних питань у службовій діяльності.	МН1.1; МН1.3; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.6; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	Кількість год.	Номери, вид занять та кількість годин				Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Міграційні процеси в сучасному світі: загальна характеристика.	4	Л2	Сз2					
2	Правовий статус іноземців в Україні.	4	Л2	Сз2					
3	Повноваження органів та підрозділів охорони державного кордону щодо примусового повернення та примусового видворення осіб.	6	Л2	Сз2	Пз2				
4	Правове регулювання реадмісії осіб.	6	Л2	Сз2	Пз2				
5	Правовий статус біженців.	6	Л2	Сз2	Пз2				
	Диференційований залік	4	Дз4					Умовні позначення: Лекція – Л2 Семінар – Сз2 Практичні – Пз2 Диференційований залік – Дз4 Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Пз2	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
3 курс					
5 семестр					
1			10	Міграційні процеси в сучасному світі: загальна характеристика.	
	1	лекція	2	<u>Міграція як глобальне загальносвітове суспільне явище.</u> 1. Поняття та класифікація міграцій населення. 2. Міжнародний досвід державного управління міграцією. 3. Управління міграційними процесами в Україні.	[1.36.]; [1.37.]; [1.38.]; [1.40.]; [2.1.] с. 13-33, 39-57; [2.2.] с. 9-41, 63-71; [2.3.] с. 55-116, 473-479; [3.4]; [3.5.]; [3.12]; [3.13]; [3.15]; [3.16]; [3.17]; [3.18]; [3.19], с. 5-71; [3.27], с. 4-120; [3.29], с.4-67; [3.33].
		самостійна робота	6	1. Міграція як історичне загальносвітове суспільне явище. 2. Міжнародні організації в сфері міграції. 3. Адміністративна структура управління міграційними процесами Європейського Союзу. 4. Повноваження державних органів України в сфері міграції. 5. Співвідношення українського законодавства з питань міграції з нормами міжнародного права.	[2.1.] с. 13-33, 39-57; [2.2.] с. 9-41, 63-71; [2.3.] с. 55-116, 473-479; [3.4]; [3.5.]; [3.12]; [3.13]; [3.15]; [3.16]; [3.17]; [3.18]; [3.19], с. 5-71; [3.33].
	2	семінар	2	<u>Міграція населення: теоретичні аспекти.</u> 1. Поняття міграцій населення, їх класифікація. 2. Міжнародно-правове регулювання міграційних питань. 3. Адміністративно-організаційна структура управління міграційними процесами в Україні.	[2.1.] с. 13-33, 39-57; [2.2.] с. 9-41, 63-71; [2.3.] с. 55-116, 473-479; [3.4]; [3.5.]; [3.12]; [3.13]; [3.15]; [3.16]; [3.17]; [3.18]; [3.27], с. 4-120; [3.29], с.4-67; [3.33].

2			10	Правовий статус іноземців в Україні.	
	1	лекція	2	<u>Загальна характеристика правового статусу іноземців в Україні.</u> 1. Підстави перебування іноземців в Україні. 2. Основні права, свободи та обов'язки іноземців. 3. Відповідальність іноземців.	[1.1.]; [1.5.]; [1.8.]; [1.12.]; [1.13.]; [1.21.]; [1.31.]; [1.37.]; [1.39.]; [2.2.] с. 299-308; [2.3.] с. 511-611; [3.3.] с. 139-143; [3.16.] с. 231-293; [3.19], с. 173-205, 222-244; [3.21.]; [3.22.]; [3.24.]; [3.25.]; [3.26.], с. 33-45.
		самостійна робота	6	1. Особливості здійснення іноземцями окремих прав та обов'язків. 2. Імміграція і тимчасове перебування іноземців. 3. Особливості правового положення окремих категорій іноземців. 4. Характеристика прав нелегального мігранта, їх гарантій.	[1.5.]; [1.8.]; [1.13.]; [1.21.]; [1.30.]; [1.37.]; [1.39.]; [2.2.] с. 299-308; [2.3.] с. 511-611; [3.19.]; [3.21.]; [3.22.]; [3.24.]; [3.25.]; [3.26.], с. 33-45.
	2	семінар	2	<u>Особливості правового статусу іноземців.</u> 1. Визначення поняття "іноземці". 2. Характеристика основних прав, свобод та обов'язків іноземців в Україні. Особливості їх здійснення. 3. Правове положення іноземців, що володіють імунітетами.	[1.1.]; [1.5.]; [1.13.]; [1.37.]; [1.39.]; [2.2.] с. 299-308; [2.3.] с. 511-611; [3.3.] с. 139-143; [3.16.] с. 231-293; [3.21.]; [3.22.]; [3.24.]; [3.25.]; [3.26.], с. 33-45.
3			22	Повноваження органів та підрозділів охорони державного кордону щодо примусового повернення та примусового видворення осіб.	
	1	лекція	2	<u>Правове регулювання примусового повернення та примусового видворення осіб.</u> 1. Поняття, види та підстави повернення іноземців та осіб без громадянства. 2. Порядок примусового повернення іноземців та осіб	[1.6.]; [1.10.]; [1.13.]; [1.19.]; [1.21.]; [1.22.]; [1.29.]; [1.34.]; [1.38.]; [3.1], с. 56-78; [3.7.]; [3.8]; [3.11]; [3.19], с. 206-221;

				без громадянства. 3. Характеристика примусового видворення осіб.	[3.22]; [3.30], [3.32].
	самостійна робота	6		1. Процедура встановлення особи, що підлягає примусовому поверненню. 2. Права осіб які підлягають примусовому поверненню. 3. Процедура прийняття рішення про примусове видворення. 4. Характеристика основних способів ідентифікації невстановлених осіб. 5. Правове регулювання супроводу іноземців та осіб без громадянства. 6. Процедура поміщення осіб в пункти тимчасового перебування іноземців.	[1.6.]; [1.10.]; [1.13.]; [1.21.]; [1.22.]; [1.38.]; [3.1], с. 56-78; [3.7.]; [3.22]; [3.30].
	2	семінар	2	<u>Процедура примусового повернення осіб за межі території України.</u> 1. Характеристика підстав прийняття рішення про примусове повернення іноземців та осіб без громадянства. 2. Порядок примусового повернення іноземців та осіб без громадянства.	[1.6.]; [1.10.]; [1.13.]; [1.19.]; [1.21.]; [1.22.]; [1.29.]; [1.34.]; [1.38.]; [3.1], с. 56-78; [3.7.]; [3.22]; [3.30].
	3	практичне заняття	2	<u>Процесуальне оформлення примусового видворення.</u> 1. Вирішення практичних ситуацій з питань примусового видворення осіб. 2. Порядок оформлення процесуальних документів з питань примусового видворення осіб.	[1.6.]; [1.10.]; [1.13.]; [1.19.]; [1.21.]; [1.22.]; [1.29.]; [1.34.]; [1.38.]
		індивідуальна робота	10	Оформлення матеріалів справи про примусове повернення чи про примусове видворення іноземців та осіб без громадянства за межі території України.	[1.6.]; [1.13.]; [1.22.].
4			22	Правове регулювання реадмісії.	

	1	лекція	2	<u>Поняття та загальна характеристика інституту реадмісії.</u> 1. Поняття та види реадмісії. 2. Міжнародно та національно правові основи здійснення реадмісії. 3. Процедура здійснення реадмісії осіб.	[1.13.]; [1.20.]; [1.41.]; [1.42.]; [3.1.], с. 233-254; [3.8.]; [3.23.].
		самостійна робота	6	1. Розгляд та подання запитів на здійснення процедури реадмісії. 2. Порядок дій органів та підрозділів охорони державного кордону при здійсненні реадмісії за прискороною процедурою. 3. Порядок дій органів та підрозділів охорони державного кордону при процедурі здійснення транзитної реадмісії.	[1.13.]; [1.20.]; [1.41.]; [1.42.]; [3.1.], с. 233-254; [3.8.]; [3.23.].
	2	семінар	2	<u>Порядок здійснення реадмісії.</u> 1. Характеристика видів та нормативне закріплення реадмісії. 2. Процедура здійснення реадмісії органами ДПСУ.	[1.13.]; [1.20.]; [1.41.]; [1.42.]; [3.1.], с. 233-254; [3.8.]; [3.23.].
	3	практичне заняття	2	<u>Процесуальне оформлення процедури реадмісії.</u> 1. Опрацювання запиту на здійснення реадмісії осіб. 2. Порядок оформлення акту приймання-передавання осіб за процедурою реадмісії.	[1.13.]; [1.20.]; [1.41.]; [1.42.].
		індивідуальна робота	10	Оформлення матеріалів справи про реадмісію осіб.	[1.13.]; [1.20.]; [1.41.]; [1.42.].
5			22	Правовий статус біженців.	
	1	лекція	2	<u>Правове регулювання питань пов'язаних з біженцями.</u> 1. Поняття, умови надання та ненадання статусу біженця та іншого захисту в Україні. 2. Порядок набуття та втрата статусу біженців. 3. Особи які потребують додаткового чи тимчасового захисту.	[1.1.]; [1.3.]; [1.11.]; [1.17.]; [1.32.]; [1.35.]; [1.36.]; [2.2.] с. 258 - 299; [2.3.] с. 175- 233; [3.2.]; [3.6.]; [3.9.]; [3.10.]; [3.19], с. 89-113; [3.30.]; [3.31.].
		самостійна	6	1. Визначення поняття “біженець” в національному	[1.1.]; [1.3.]; [1.11.]; [1.17.];

		робота		законодавстві України. 2. Права та обов'язки особи, яка подала заяву про надання статусу біженця. 3. Міжнародне співробітництво з метою захисту прав біженців.	[1.32.]; [1.35.]; [1.36.]; [3.6.]; [3.9.]; [3.10.]; [3.19], с. 89-113; [3.30.]; [3.31.].
	2	семінар	2	<u>Правовий статус біженців згідно українського законодавства.</u> 1. Поняття та умови надання статусу біженця. 2. Повноваження державних органів щодо вирішення питань надання статусу біженця. 3. Втрата статусу біженця. 4. Права та обов'язки біженців.	[1.1.]; [1.3.]; [1.11.]; [1.17.]; [1.32.]; [1.35.]; [1.36.]; [2.2.] с. 258 - 299; [2.3.] с. 175-233; [3.2.]; [3.6.]; [3.9.]; [3.10.]; [3.19], с. 89-113; [3.30.]; [3.31.].
	3	практичне заняття	2	<u>Порядок набуття статусу біженця в Україні.</u> 1.. Повноваження ДПСУ при вирішенні питань пов'язаних з біженцями. 2. Оформлення заяви про набуття захисту в Україні.	[1.1.]; [1.3.]; [1.11.]; [1.17.]; [1.32.]; [1.35.]; [1.36.]
		індивідуальна робота	10	Оформлення процесуальних документів з питань надання захисту в Україні.	
Диференційований залік			4		
Разом за семестр			90		
Разом за рік			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України від 28.06.1996р.
- 1.2. Закон України «Про державний кордон України» від 4 листопада 1991 року.
- 1.3. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» від 21 січня 1994 року.
- 1.4. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 року.
- 1.5. Закон України «Про імміграцію» від 7 липня 2001 року.
- 1.6. Закон України «Про Державну Прикордонну Службу України» від 3 квітня 2003 року.
- 1.7. Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання» від 11 грудня 2003 року.
- 1.8. Закон України «Про закордонних українців» від 4 березня 2004 року.
- 1.9. Закон України «Про прикордонний контроль» від 5 листопада 2009 року.
- 1.10. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 2 червня 2011 року.
- 1.11. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 8 липня 2011 року.
- 1.12. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 року.
- 1.13. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 року.
- 1.14. Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» від 20 листопада 2012 року.
- 1.15. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 року.
- 1.16. Інструкція з організації і здійснення перевірки документів громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перетинають державний кордон, затверджена Наказом АДПСУ від 5 червня 2012 року №407.
- 1.17. Інструкція про порядок дій посадових осіб Державної прикордонної служби України та взаємодії з територіальними органами Державної міграційної служби України під час звернення іноземців чи осіб без громадянства із заявами про визнання біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, затверджена Наказом МВС України від 10.08.2016 р. №772.
- 1.18. Порядок дій уповноважених службових осіб органів Державної прикордонної служби України під час затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, без ухвали слідчого судді або суду, затверджено Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 травня 2018 року № 386.
- 1.19. Інструкція про порядок прийняття органами охорони державного кордону Державної прикордонної служби України рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства, Наказ АДПСУ від 5 грудня 2011 року № 946.
- 1.20. Інструкція про порядок реалізації компетентними та уповноваженими органами України міжнародних угод про реадмісію осіб, Наказ Міністерства внутрішніх справ України, від 16 лютого 2015 року № 158.

- 1.21. Інструкції про порядок тримання затриманих осіб в органах (підрозділах) охорони державного кордону, затверджена Наказом МВС від 30 березня 2015 року № 352.
- 1.22. Інструкція про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства, затверджена наказом МВС України, Адміністрації ДПСУ та СБУ № 353/271/150 від 23 квітня 2012 року (в редакції Наказу МВС та СБУ № 38/77 від 22.01.2018 р.).
- 1.23. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року.
- 1.24. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року (в редакції від 15.12.2017 року).
- 1.25. Стратегія державної міграційної політики України на період до 2025 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 482-р.
- 1.26. Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року.
- 1.27. Положення про пункти пропуску через державний кордон та пункти контролю, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2010р. № 751.
- 1.28. Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 367.
- 1.29. Порядок інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. №1363.
- 1.30. Порядок надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, що утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, Державної міграційної служби України і пунктах тимчасового тримання та спеціально обладнаних приміщеннях Державної прикордонної служби України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України, Адміністрації Державної прикордонної служби України від 17 квітня 2012 року № 336/268/254.
- 1.31. Порядок продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2012 року № 150.
- 1.32. Правила розгляду заяв та оформлення документів, необхідних для вирішення питання про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, втрату і позбавлення статусу біженця та додаткового захисту і скасування рішення про визнання особи біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, затверджені Наказом МВС України від 7 вересня 2011 року №649.
- 1.33. Правила оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2017 р. № 118.
- 1.34. Про прикордонний режим, Постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 р. № 1147.
- 1.35. Про судову практику розгляду спорів щодо статусу біженця, видворення іноземця чи особи без громадянства з України та спорів, пов'язаних із перебуванням іноземця та особи без громадянства в Україні, Постанова Вищого адміністративного суду України № 1 від 25 червня 2009 року.
- 1.36. Конвенція про статус біженців, від 28 червня 1951 року.

- 1.37. Конвенція про статус апатридів, від 28 вересня 1954 року.
- 1.38. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують людську гідність видів поводження і покарання, 10 грудня 1984 року.
- 1.39. Конвенція про права дитини, від 20 листопада 1989 року.
- 1.40. Кодекс Шенгенських кордонів, від 15 березня 2006 року.
- 1.41. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб: ратифіковано Законом України від 15 січня 2008 року.
- 1.42. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про реадмісію. Угода Російська Федерація, Кабінет Міністрів України, від 22 жовтня 2012 року.
- 1.43. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Кебе та інші проти України» (заява №12552/12).
- 1.44. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «М.С. проти Словаччини та України» (заява №17189/11).

2. Базова література

- 2.1. Піскун О.І. Основи міграційного права: Порівняльний аналіз: Навчальний посібник. К.: "МП Леся", 1998. 360 с.
- 2.2. Міграційне право України: Підруч. / С.Б. Чехович. К.: Школа, 2003. 368 с.
- 2.3. Міжнародне міграційне право : підручник. Університетський курс / Ю. І. Римаренко. К. : КНТ, 2007. 640 с.

3. Допоміжна література

- 3.1. Адміністративні делікти у сфері міграції / Негодченко О. В., Савченко О. І. Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2009. 312 с.
- 3.2. Буроменський М.В. Міжнародний захист прав людини та права біженців: Навч. посіб. К: Ваіте, 2002. 160 с.
- 3.3. Белєвська О. Проблеми визначення сутності адміністративно-правового статусу іноземців в Україні // Право України. 2008. № 1. С. 139-143.
- 3.4. Ворона Д. Шенгенська і візова інформаційні системи як форма боротьби з нелегальною міграцією // Право України. 2013. № 12. С. 284-289.
- 3.5. Глоссарий терминов в области миграции. МОМ, Женева 2005. 97 с.
- 3.6. Защита беженцев. Практическое руководство для негосударственных организаций. УВКБ ООН. 2002. 142 с.
- 3.7. Зуй В.В. Особливості примусового повернення або примусового видворення іноземців та осіб без громадянства // Державне будівництво та місцеве самоврядування. Випуск 24'2012. С. 76 – 84.
- 3.8. Калхун Н., Плечко Д., Моркова О., Смокович М., Пилипець С., Шамрай О., Семенюк В. Практично- методичний посібник для кандидатів на посаду судді та суддів з розгляду справ про примусове видворення та екстрадицію. К. "Гнозіс", 2014. 100 с.
- 3.9. Ковалишин І. Правовий статус біженців в Україні, як вид правового статусу іноземців. // Право України. 2001 р. № 1.
- 3.10. Ковалишин І. Проблеми удосконалення визначення поняття «біженці» в законодавстві України // Право України, 2005. № 11. С. 60-63.
- 3.11. Кузьменко О. Адміністративне та примусове видворення: помилка законодавця чи запровадження нових інститутів? // ВІСНИК КНТЕУ. 2014. № 1. С. 92 100.

- 3.12. Максименко С. Європейські стандарти свободи пересування і вибору місця проживання // Юридический вестник, 2'2002. С. 84-90.
- 3.13. Малиновська О. Міжнародна організація з міграції // Політика і час. 1994. № 6. с. 70-80.
- 3.14. Малиновська О. Приєднання України до Конвенції ООН 1951 року про статус біженців // Юридический вестник. 1'2002. С. 110-118.
- 3.15. Малиновська О. Європейський досвід впливу на міграційні процеси // Юридический вестник, 4'2002. С. 124-130.
- 3.16. Міграційні процеси в сучасному світі: світовий, регіональний та національний виміри. (Понятійний апарат, концептуальні підходи, теорія та практика): Енциклопедія / Упорядник Ю.І.Римаренко. К.: Довіра, 1998. 912 с.
- 3.17. Міграція та міграційна політика: навч. посібник для студ. вузів / О. А. Малиновська. К: Центр учбової літ. (ЦУЛ), 2010. 304 с.
- 3.18. Міграційна політика Європейського союзу: виклики та уроки для України / О. А. Малиновська. К. : НІСД, 2014. 48 с.
- 3.19. Міграційне право України: підручник / [С.М. Гусаров, А.Т. Комзюк, О.Ю. Салманова та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України С.М. Гусарова. Харків : Дім реклами, 2016. 296 с.
- 3.20. Мосьондз С., Саїв С. Становлення державної міграційної політики в Україні // Право України. 2005. № 11. С. 114.
- 3.21. Музика А. Особисті дипломатичні привілеї та імунітети: проблеми теорії та практики використання. // Право України. 2007. № 5. С. 91-96.
- 3.22. Пам'ятка прикордоннику щодо дотримання прав та свобод людини і громадянина під час здійснення оперативно-службової діяльності. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2014. 38 с.
- 3.23. Рєадмісія в Україні: аналіз правової та інституційної бази, уроки з досвіду ЄС. Європейська комісія, 2010. 171 с.
- 3.24. Надьон О. Нелегальна міграція: міжнародні та національно правові проблеми // Право України, 2004. № 6. С. 13-18.
- 3.25. Олефір В., Цвігун Д. Еволюція та сутність поняття нелегальної міграції // Право України, 2005. № 4. С. 81-85.
- 3.26. Олефір В.І. Адміністративно-правове регулювання протидії нелегальній міграції та торгівлі людьми. Монографія. К.: Друкарня МВС України. 2004. 308 с.
- 3.27. Основы управления миграцией / Пособие для руководящих должностных лиц и практиков. МОМ, Женева 2006. В 3 томах.
- 3.28. Савченко О. І. Проблеми адаптації міграційного законодавства України до стандартів Євросоюзу / О. І. Савченко // Науковий вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : збірник наукових праць. 2007. № 4. С. 142–147.
- 3.29. Тиндик Н.П. Світовий міграційний процес: теорія, практика, державне регулювання: Монографія. К.: Атіка, 2006. 532 с.
- 3.30. Учебное пособие УВКБ ООН по защите для должностных лиц европейских пограничных служб и систем въезда. УВКБ ООН: Киев, 2012. 148 с.
- 3.31. Чехович С. Заборона вислання (nonrefoulement) біженців, як основоположний принцип міжнародного захисту прав людини // Проблеми міграції. 2000 р. № 2.
- 3.32. Чуприна Г. В. Поняття та особливості адміністративного позову про примусове видворення іноземців та осіб без громадянства // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2012. № 3. С. 366-373.
- 3.33. Цуркан Т. Міграційно-правова політика західноєвропейських країн // Право України. 2008. № 2. С. 119-123.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті (інтранеті)

1. Офіційний сайт ВРУ – <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Вільна енциклопедія «Вікіпедія». – <http://uk.wikipedia.org>
3. Офіційний сайт Державної прикордонної служби України // <http://dpsu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Управління Верховного комісара ООН в Україні // <http://unhcr.org.ua/uk/>
5. Офіційний сайт Міжнародної організації з міграції в Україні // <http://iom.org.ua/ua/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне, рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.0L-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX - за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100- бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний